Dosarul nr. 4r-1640/24
Numărul de înregistrare în PIGD: 4-24005961-02-4r-15042024
Judecătoria Orhei, sediul Central
Judecătorul Buzu Ecaterina

D E C I Z I E

22 aprilie 2024 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Secrieru Ion
Judecătorii: Arnăut Sergiu și Lîsîi Ghenadie

judecând, în ordine de recurs, recursul contravenientului Bajura Ion, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 14 martie 2024, prin care s-a respins ca neîntemeiată contestaţia lui Bajura Ion împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie întocmit în privinţa sa în temeiul art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional şi deciziei de sancţionare din 15 decembrie 2023, prin care a fost sancţionat cu amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale şi şase puncte de penalizare.

Procedura de înștiințare legală a fost executată.

A C O N S T A T A T:

1. La 29 decembrie 2023, Bajura Ion, a depus contestaţia împotriva procesului - verbal cu privire la contravenţie întocmit în privinţa sa în 240 alin. (1) din Codul contravenţional, întocmit de agentul constatator din cadrul IP Orhei şi a deciziei de sancţionare din aceiaşi dată, prin care a fost sancţionat cu amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale şi şase puncte de penalizare.
2. Astfel, conform procesului-verbal cu privire la contravenţie lui Bajura Ion i se impută că la 15 decembrie 2023 ora 14:00, deplasându-se cu automobilul de model Peugeot 3008 cu numărul de înmatriculare *****, a efectuat o manevră de depăşire şi a întretăiat marcajul rutier 1.1.1 linie continuă.
3. Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 14 martie 2024, s-a respins ca neîntemeiată contestaţia lui Bajura Ion împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie întocmit în privinţa sa în temeiul art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional la RM şi deciziei de sancţionare din 15 decembrie 2023, prin care a fost sancţionat cu amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale şi şase puncte de penalizare.
4. Considerînd neîntemeiată hotărîrea în cauză, în ordinea capitolului VIII al Codului contravenţional, recurs a înaintat contravenientul Bajura Ion a

solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii contestate și pronunțarea unei noi hotărîri.

5. În motivarea recursului s-a invocat că proba video administrată de către agentul constatator şi prezentată anterior recurentului Bajura Ion, nu este una lizibilă, aceasta nu scoate în evidenţă toate circumstanțele, or, din unghiul filmat de agentul constatator şi din cauza distanţei între autovehiculul subsemnatului şi autoturismului agenţilor de patrulare nu se denotă cu certitudine circumstanţele de comitere a faptei contravenţionale de către subsemnat.
6. Mai mult ca atât, la materialele cauzei subsemnatul a administrat probe video de pe camera de bord a maşinii, video din care, se observă amănunţit manevra de depăşire la care am fost antrenat, manevră care agentul constatator a calificat-o drept comisă cu încălcarea liniei continue şi în rezultat ca contravenţie.
7. În fapt, conform procesului-verbal cu privire la contravenţie lui Bajura Ion i se impută că la 15 decembrie 2023 ora 1400, deplasându-se cu automobilul de model Peugeot 3008 cu număml de înmatriculare *****, a efectuat o manevră de depăşire şi a întretăiat marcajul rutier 1.1.1 linie continuă., motiv din care Bajura Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzută la art. 240 alin. (1) al. Codului contravenţional şi i s-a aplicat o amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale, cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.
8. Mai mult, cele invocate de subsemnat îşi găsesc justificarea în proba prezentată la contestaţia depusă în instanţă, şi anume proba video din care se observă desluşit întreaga manevră de depăşire săvârşită şi anume începutul manevrei, derularea acesteia şi finalizarea ei. În această ordine de idei, potrivit art. 461 alin. (1) Cod Contravenţional "în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.
9. Conform art. 441 alin. (1) lit. a) Cod Contravenţional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei. În corespundere cu art. 7 Cod Contravenţional „Persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod".
10. Conform art. 440 alin. (1) Cod Contravenţional „Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

11. Conform art. 425 alin. (1) Cod Contravenţional „Probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei”.
12. Sub aspectul dat, învederăm că afirmaţiile invocate în Procesul-verbal cu privire la contravenţie poartă un caracter contradictoriu, neavând suport probatoriu veridic, coerent şi clar, respectiv în contextul art. 461 din Codul contravenţional, această împrejurare, face incompatibilă menţinerea în vigoare a actului de sancţionare.
13. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional - potrivit dreptului intern, fapta săvârşită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor şi are aplicabilitate generală; natura şi gravitatea sancţiunii aplicate.
14. Aşadar, în ceea ce priveşte sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv şi punitiv, deci, scopul acesteia.
15. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atâta timp cât amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului şi o măsură de prevenire a săvârşirii de noi fapte, ea neavând, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
16. Ţinând cont de cele trei criterii menţionate mai sus, faptele de care este învinuit Bajura Ion, reprezintă acuzaţii în materie penală în sensul art. 6 din Convenţie, acesta beneficiind de prezumţia de nevinovăţie. Sarcina probei îi revine aşentului constatator.
17. Aşadar, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţii armelor, al contradictorialităţii şi al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie şi prevăzute de Codul Contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravenţional.
18. Mai mult, în conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: ...în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest

fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Ruiz Ttirija v. Spania, 9 decembrie 1994, § 29; Papon v. Franţa (nr. 2), dec., 15 noiembrie 2001; Boldea v. România, 15 februarie 2007, § 30).

19. La fel, din partea motivată a hotărârii recurate, nu rezultă careva aprecieri ale instanţei de judecată date probei video administrate la contestaţia înaintată, or, instanţa indică pur generic faptul că din probele prezentate dovedesc vinovăţia petiţionarului la săvârşirea contravenţiei imputate.
20. Pe fundalul celor descrise, în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului in dubio pro reo. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reţinem că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. înainte de a fi o problemă de drept, principiul in dubio pro reo este o problemă de fapt. înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure. În măsură să reflecte realitatea obiectivă - probele invocate de agentul constatator nefiind complete şi sigure, proba dată reflectă doar aparent comiterea unei încălcări nefiind completă iar argumentele invocate de agentul constatator nefiind absolut convingătoare.
21. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
22. Conform art. 471 din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenta părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței. Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.
23. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit.

e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.

24. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale”.
25. Judecînd recursul declarat, examinînd materialele cauzei, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul contravenientului Bajura Ion, urmează a fi admis, hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 14 martie 2024, urmează a fi casată, iar procesul contravențional pornit în baza art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, în privința lui Bajura Ion, urmează a fi încetat, din motivul lipsei faptei contravenționale.
26. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2), lit. a) Cod contravențional al Republicii Moldova, „după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii, admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art. 441 Cod contravențional al RM”.
27. Conform art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional al Republicii Moldova, „procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care nu există faptul contravenţiei”.
28. Verificînd legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărîrii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul Penal constată prezența temeiurilor de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond nu a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.
29. Reieșind din norma vizată, dar şi analizînd circumstanţele cauzei contravenţionale, Colegiul penal remarcă faptul că soluția instanței de fond privind sancționarea lui Bajura Ion, este pripită, în lipsa unei analize certe și clare a tuturor elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, precum și în lipsa de probe ce ar demonstra fapta contravențională incriminată acesteia.

30. Așadar, potrivit dosarului contravențional se indică că la 29 decembrie 2023, Bajura Ion, a depus contestaţia împotriva procesului - verbal cu privire la contravenţie întocmit în privinţa sa în 240 alin. (1) din Codul contravenţional, întocmit de agentul constatator din cadrul IP Orhei şi a deciziei de sancţionare din aceiaşi dată, prin care a fost sancţionat cu amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale şi şase puncte de penalizare.
31. Astfel, conform procesului-verbal cu privire la contravenţie lui Bajura Ion i se impută că la 15 decembrie 2023 ora 1400, deplasându-se cu automobilul de model Peugeot 3008 cu numărul de înmatriculare *****, a efectuat o manevră de depăşire şi a întretăiat marcajul rutier 1.1.1 linie continuă.
32. În continuare, Colegiul Penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.
33. Așa dar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrîngere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
34. Ținînd cont de cele trei criterii menţionate mai sus, faptele de care este învinuit Bajura Ion, reprezintă acuzaţii în materie penală în sensul art. 6 din Convenţie, acesta beneficiind de prezumţia de nevinovăţie. Sarcina probei îi revine agentului constatator.
35. Așa dar, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţii armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
36. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai

importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).

37. Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.
38. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.
39. Or, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional și, în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.
40. Colegiul penal reiterează inadmisibilitatea de drept de a dispune tragerea persoanei la răspundere contravențională, în lipsa unei învinuiri concrete, veridice și demonstrate, or, o asemenea hotărîre, ar atrage inevitabil încălcarea principiilor de drept.
41. Astfel, Colegiul indică că agentul constatator nu a prezenta careva probe pertinente, concludente și utile, care ar corobora între ele și ar indica indubitabil că Bajura Ion a comis anume contravenția prevăzută la art.240 alin. (1) din Codul contravenţional.
42. În acest sens, Colegiul notează că potrivit procesului verbal cu privire la contravenție în susținerea învinuirii agentul contator a invocat existența probelor foto, fapt ce rezultă din rubrica anexe din actul de constare a presupusei fapte contravenționale, însă, aceste poze, (f.d. 13, 14), fiind analizate, nu denotă că Bajura Ion deplasându-se cu automobilul de model Peugeot 3008 cu numărul de înmatriculare *****, a efectuat o manevră de depăşire şi a întretăiat marcajul rutier 1.1.1 linie continuă, or careva probe pertinente, concludente și utile, care să confirme cu certitudine întretăierea linii continue, la doar lipsesc.
43. Astfel, probe ce ar indica la existența faptei contravenționale în acțiunile lui Bajura Ion la materialele cauzei lipsesc.

44. Rezumînd circumstanțele descrise supra, instanța de recurs consideră de cuviință de a admite recursul contravenientului Bajura Ion, hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 14 martie 2024, urmînd a fi casată, procesul contravențional pornit în baza în baza art. 240 alin.(1) din Codul contravenţional, în privința lui Bajura Ion, urmînd a fi încetat, pe motivul lipsei faptei contravenționale.
45. În conformitate cu prevederile art. 441 alin. (1), lit. a), art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. a), art. 474 din Codul contravenţional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A admite recursul contravenientului Bajura Ion.

A casa hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 14 martie 2024 și a pronunța o nouă hotărîre prin care a înceta procesul contravențional inițiat în baza art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, în privința lui Bajura Ion, din lipsa faptului contravenției.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul Secrieru Ion

Judecătorii Arnăut Sergiu

Lîsîi Ghenadie